

Foto: Depositphotos

Brexit in nemško ohlajanje povzročata vse več skrbi

Letošnje leto prinaša ohladitev v v zadnjih letih hitro rastoči kovinarski industriji. Podjetja skrbi predvsem ohlajanje na nemškem trgu, ki je v največji meri odraz globalnih političnih negotovosti.

Andreja Lončar

Podatkov o tem, kako so lani poslovala podjetja kovinsko predelovalne panoge (največja so Revoz, Adria mobil, Carthago, Odelo, Unior), še ni, saj so zaključna poročila še v pripravi.

Janja Petkovšek iz GZS - Združenja kovinske industrije pa pravi, da podjetja lansko leto ocenjujejo kot dobro. »Pričakujemo rast prihodkov, rast prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu, dodane vrednosti na zaposlenega, večje je bilo tudi zaposlovanje,« našteva.

Letos naj bi se rast upočasnila, po besedah sogo-
vornice se bo po grobi oceni prepolovila glede na lansko leto. Razlogov za to je več, najpomembnejši je ohlajanje nemškega gospodarstva.

Nemški pesimizem

Münchenski inštitut za ekonomske raziskave Ifo je pred kratkim znižal napoved nemške rasti v 2019 z 1,9 na 1,1 odstotka. Vlada napoveduje še počasnejšo, enoodstotno rast, kar bi bila najmanjša rast v zadnjih šestih letih. Lansko rast Ifo ocenjuje na 1,5 odstotka,

a je inštitut opozoril, da je rast v drugi polovici leta glede na prvo stagnirala.

Glavni vzrok je zastoj v rasti dodane vrednosti nemške industrije, kar vodja oddelka za poslovne cikle in ekonomske napovedi na inštitutu Timo Wollmershäuser pripisuje negotovostim na svetovnih trgih v zadnjem letu. Pri tem omenja morebitno uvedbo tarif v ZDA na uvoz avtomobilov evropskih proizvajalcev, nejasne pogoje izstopa Velike Britanije iz Evropske unije (EU) ter italijanski proračun.

Ohlajanje povpraševanja v Nemčiji naj bi letos občutili tudi slovenski izvozniki - med njimi kovinska industrija, ki okrog dve tretjini prihodkov ustvari v tujini. Janja Petkovšek, direktorica Združenja kovinske industrije, napoveduje rast panoge, a se bo ta glede na lani prepolovila.

Foto: Petra Flerin

»Pričakujemo rast prihodkov, rast prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu, dodane vrednosti na zaposlenega, večje je bilo tudi zaposlovanje,« pravi Janja Petkovšek iz GZS.

Podjetja vse dlje po nove kadre

Pomanjkanje ustrezno usposobljenih kadrov je eden glavnih problemov, na katere po besedah direktorice Združenja kovinske industrije Janje Petkovšek opozarjajo podjetja.

V zreškem podjetju Unior so imeli v prvi polovici lanskega leta zaradi rasti avtomobilske industrije povečana naročila na največjem programu izdelave odkovkov (gre za jeklene elemente krmilnih in pogonskih mehanizmov v vozilih). Ker kadra v Sloveniji niso našli, so se odločili zaposliti tujce. S pomočjo kadrovske agencije so oblikovali svojo bazo kandidatov in do zdaj zaposlili okrog 50 tujcev iz držav bivše Jugoslavije – predvsem iz Bosne in Hercegovine (BiH), Srbije, Hrvaške in tudi Makedonije. Ob tem še naprej iščejo nove kadre, predvsem s področja strojništva, elektrotehnike in mehatronike.

Ksenija Štrekelj, direktorica področja Iskanja in selekcije za Slovenijo ter regijo Adriatic v kadrovski agenciji Adecco, potrjuje, da se je v preteklem letu

povečalo zaposlovanje tujcev. »Slovenija je v tem trenutku osredotočena na države, kot so Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija in Makedonija. Pri iskanju visoko specializiranih kadrov je moč opaziti, da se spogleduje tudi z državami, kot so Češka, Slovaška in Poljska. Vendar imajo tudi te države danes že občutno pomanjkanje tehničnega, zdravstvenega in drugega kadra, ker se tudi njihovi prebivalci selijo v države zahodne Evrope, predvsem Nemčijo in Anglijo.«

Po besedah Štrekeljeve se kadrovski manko že pozna tudi v državah bivše Jugoslavije, od koder danes slovenska podjetja črpajo večino tujega kadra. »Tako se dandanes tudi Srbija in Hrvaška ukvarjata z vprašanjem, kje poiskati kader s področja IT, avtomobilske industrije, zdravstva, gostinstva, turizma in hotelirstva in tako dalje,« pravi. Predvsem v Srbiji je to posledica številnih tujih investicij in odpiranja novih podjetij, največ v panogi IT.

Poleg brexita tudi dexit

Izhod Velike Britanije iz EU, tako imenovani brexit, tako na GZS kot v Uniorju izpostavljajo kot eno glavnih političnih tveganj za slovenske kovinarje, katerih pomemben kupec je nemška avtomobilska industrija.

Ta je namreč močno vezana na britanski trg, ki je bil v letu 2016 največji izvozni trg nemške avtomobilske industrije. Tja je prodala 800 tisoč avtomobilov (v ZDA in na Kitajskem sicer prodajo več, a ne gre za izvoz, saj imajo tam svoje tovarne). Združene nemških avtomobilskih proizvajalcev je pred kratkim v sporočilu za javnost opozorilo, da bi bil izhod Britancev iz EU brez dogovora najslabša možna rešitev. Britanske politike pa pozvalo, naj se bolj potrudijo v iskanju rešitev za nadaljnjo trgovino med Veliko Britanijo in EU brez tarif.

Prek teh tokov brexit močno vpliva tudi na izvozneiški del slovenske industrije. Naši kovinarji pa so po besedah Janje Petkovšek pozorni tudi na zadnjo napoved največje nemške opozicijske stranke AfD, da si bo prizadevala za nemški izstop iz Evropske unije.

Počasno prilagajanje novi regulativi

Ifo med razlogi za nemški zastoj omenja tudi 'domači' problem, in sicer zaradi prilagajanja avtomobilskih proizvajalcev novim standardom merjenja izpustnih plinov.

Zreški Unior je posledice občutil že lani, ko so sicer poslovali rekordno (prodaja se je glede na leto pred tem povečala za pet odstotkov, s približno 165 na 173 milijonov evrov), a so v drugi polovici leta nekateri večji avtomobilski proizvajalci zmanjšali naročila.

Razlog je bil v tem, pravijo v slovenskem podjetju, ker se sami niso ustrezno pripravili na nov merilni protokol WLTP z veliko bolj strogim testnim režimom merjenja emisij CO2 in porabe goriva. »Ta je

marsikateremu proizvajalcu vozil povzročil ozko grlo s homologacijami novih avtomobilov in zamude pri dobavi vozil kupcem v septembru, posledično pa znižanje naročil vsem dobaviteljem v avtomobilski industriji,« pravijo v zreškem podjetju.

Del rasti stroškov surovin prenesli na kupce

Poleg upočasnjevanja nemškega gospodarstva, kadrovskega manka se pri samem poslovanju slovenskih kovinarjev negotovosti pojavljajo tudi v volatilitnosti cen surovin (torej kovin) in cen energentov, pravi Janja Petkovšek.

V Uniorju pravijo, da so se lani poleg cene jekla povečevale tudi cene dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente. Kot pravijo, pa jim je s pogajanjem uspelo del tega stroška prenesti na kupce.

Letos bodo zagnali novo, prvo popolnoma robotizirano kovaško linijo, ali jim bo uspelo ponoviti lanski poslovni rezultat, pa bo odvisno predvsem od stanja v avtomobilski industriji, pravijo. Pri tem dodajajo, da ta kljub negotovostim v poslovnem okolju veliko vlaga v razvoj novih izdelkov, kar kažejo rekordna naročila v njihovem programu strojogradnje. gg

»Slovenija je v tem trenutku osredotočena na države, kot so Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija in Makedonija. Pri iskanju visoko specializiranih kadrov je moč opaziti, da se spogleduje tudi z državami, kot so Češka, Slovaška in Poljska,« navaja Ksenija Štrekelj iz kadrovske agencije Adecco.

Foto: Adecco

Kovinarska panoga je konec leta 2017 (podatkov za lani še ni) zaposlovala 62 tisoč ljudi, kar je tretjina celotne predelovalne industrije. V 2017 se je ob dvigu dodane vrednosti na zaposlenega za poldrugi odstotek povprečna izplačana plača zvišala za 2,2 odstotka.

Unior po lanskim rekordnim prodaji še naprej išče delavce. »Iščemo predvsem kader s področja strojništva, elektrotehnike in mehatronike. Največ odprtih kadrovskih potreb je za obdelovalce kovin – CNC operaterje ter strojne in elektro monterje.«